

Valmistelutuki

Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 35 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan yhteisölähtöiseen paikalliseen kehittämiseen myönnettävän tuen on katettava valmistelutuen kustannukset. EMKR: n rahoittamassa toiminnassa valmistelutuki on yksi unionin prioriteettiin 4 kuuluvista toimenpiteistä. Sen tarjoaminen on hyvin tärkeää, koska se varmistaa tasapuoliset toimintaedellytykset nykyisille ja uusille kumppanuuksille ja tekee strategioista laadukkaampia.

Tämä kysymysosio auttaa hallintoviranomaisia suunnittelemaan, millaista valmistelutukea EMKR: n varoilla myönnetään. Osiossa vastataan seuraaviin kysymyksiin:

- 1. Onko valmistelutuki pakollista?**
- 2. Millaisia toimia valmistelutuella voidaan rahoittaa?**
- 3. Milloin valmistelutukea voidaan alkaa tarjota?**
- 4. Millaisia järjestelyjä valmistelutuen tarjoaminen edellyttää?**
- 5. Mitä kohtia kiinnostuksenilmaisulomakkeessa pitää olla?**
- 6. Millaisia perusteita valmistelutuen myöntämisessä voidaan käyttää?**
- 7. Miten valmistelutuen saajat valitaan?**

1. Onko valmistelutuki pakollista?

Kyllä. Jos jäsenvaltio päättää toteuttaa unionin prioriteettiin 4 kuuluvaa CLLD-toimintaa, sen on tarjottava valmistelutukea. Tukea voidaan kuitenkin tarjota joko unionin prioriteetista 4 rahoitettavina yksittäisinä avustuksina tai järjestämällä kaikille potentiaalisille hakijoille seminaareja ja muita yhteisiä koulutus- ja tiedotustoimintoja, jotka rahoitetaan ohjelmakauden 2007–2013 tai 2014–2020 teknisen avun määrärahoilla.

Tässä kysymysosiossa käsitellään yksittäisten avustusten myöntämistä mahdollisille avustuksensaajille, mikä katsotaan EMKR-toimintaohjelmassa unionin prioriteettiin 4 kuuluvaksi toimenpiteeksi.

FLAG-ryhmien ei ole pakko käyttää valmistelutukea, koska kokeneemmilla ryhmillä on ehkä valmiudet laatia strategiasuunnitelmansa ilman tukea. Yhteisiä säännöksiä koskevassa asetuksessa säädetään myös selvästi, että valmistelutuki on tukikelpoista, vaikka edunsaajan laatimaa strategiaa ei päätettäisikään rahoittaa.

2. Millaisia toimia valmistelutuelle voidaan rahoittaa?

Unionin prioriteetin 4 piiriin kuuluvaa valmistelutukea on tarkoitus myöntää lähinnä avustuksina nykyisille ja potentiaalisille paikallisille toimintaryhmille, jotta ne voivat vahvistaa yhteistyökumppanuuttaan ja laatia paikallisen strategiansa.

Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 35 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan valmistelutukeen kuuluvat ”valmiuksien kehittäminen, koulutus ja verkostoituminen, joiden tavoitteena on yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisstrategian valmistelu ja täytäntöönpano”.

3. Milloin valmistelutukea voidaan alkaa tarjota?

Jotta strategiat olisivat riittävän laadukkaita, valmistelutukea on tarjottava **mahdollisimman aikaisessa vaiheessa**. Tämä on erityisen tärkeää, jos jäsenvaltioissa on uusia, kokemattomia FLAG-ryhmiä. Aikaisen valmistelutuen tarjoaminen on tärkeää lisäksi silloin, kun FLAG-ryhmät voivat saada rahoitusta myös maaseuturahastosta. Tarkoituksena on saada kalastusyhteisöt mukaan strategioiden laadintaan aikaisessa vaiheessa, jotta niiden mielipiteet huomioitaisiin myös laajemmassa yhteydessä.

Valmistelutuen piiriin kuuluvat kustannukset ovat tukikelpoisia 1.1.2014 alkaen, ja hallintoviranomainen voi päättää aloittaa tuen tarjoamisen jo ennen toimintaohjelman hyväksymistä. Tällöin on varmistettava, ettei voimassa oleva kansallinen lainsäädäntö estä tuen myöntämistä ennen toimintaohjelman hyväksymistä. Hallintoviranomaisen on myös neuvoteltava suunnitelmastaan komission yksiköiden kanssa.

Hallintoviranomainen voi esimerkiksi:

- › varmistaa, että mahdollisuus saada valmistelutukea **mainitaan** asianmukaisesti **toiminta-ohjelmassa**.
- › laatia yksinkertaiset ja selkeät **perusteet ja menettelyt**, joilla tukea myönnetään kansallisen lainsäädännön mukaisesti.
- › perustaa niin sanotun **varjoseurantakomitean**.
- › **hyväksyttää** valmistelutukeen sovellettavat valintaperusteet ja tuen myöntämismenettelyt varjoseurantakomiteassa.

Valmistelutukea ei voida myöntää hankkeille, jotka ovat jo konkreettisesti valmistuneet tai jotka on jo täysin toteutettu ennen kuin kuluihin haetaan korvausta EMKR: stä.

4. Millaisia järjestelyjä valmistelutuen tarjoaminen edellyttää?

Hallintoviranomaisen on julkaistava kiinnostuksenilmaisupyynnö – mahdollisesti yhdessä CLLD-toimintaa toteuttavien muiden EU-rahastojen kanssa. Pyynnössä on esitettävä seuraavat tiedot:

- › **Kuka voi hakea?** Mahdollisuus tuen hakemiseen on tarjottava nykyisille paikallisille toimintaryhmille sekä uusille toimijoille, jotka sitoutuvat perustamaan paikallisen toimintaryhmän ja laatimaan paikallisen kehittämisstrategian. Hakemuksen laatijan on oltava maan lainsäädännön mukaisesti perustettu elin, joka voi saada julkista rahoitusta, mutta yhteistyökumppanuutta ei tarvitse perustaa ennen valmistelutukihakemuksen jättämistä.
- › **Minkätyyppisille alueille tukea voidaan myöntää?** Hallintoviranomainen voi päättää tarjota tukea vain tiettytyyppisille, toimintaohjelmassa esitetyt valintaperusteet täyttävillä alueille.
- › **Yksi vai useampi hakija aluetta kohden?** Hallintoviranomaisen on kerrottava, ottaako se samalta alueelta vastaan useita hakemuksia, ja – jos ottaa – millä perusteilla hakija valitaan.

- › **Toimet**, joille rahoitusta voidaan myöntää (ks. K2).
- › **Tukirahoituksen** kokonaismäärä.
- › Tieto siitä, millä **aikavälillä** toimet on toteutettava.
- › **Hakemuslomake**, joka täyttämällä osoitetaan kiinnostus toimien toteuttamiseen (ks. K5).
- › **Valintaperusteet ja -menettelyt** (ks. K6).

Valmistelutuen tarkoituksena on nopeuttaa ja helpottaa lopullisten strategioiden valintaa, joten valintamenettelyn on ehdottomasti oltava yksinkertainen, selkeä ja vaivaton. Hakemukset laaditaan suppeahkolle vakiomuotoiselle lomakkeelle, joka vaatii verrattain vähän laadullista arviointia. Hallintoviranomainen voi joko arvioida hakemukset itse tai nimittää arvioijiksi riippumattomia ulkopuolisia asiantuntijoita.

Valintaperusteet ja -menettelyt on hyväksyttävä seurantakomiteassa (tai varjoseurantakomiteassa, jos tukea myönnetään jo ennen toimintaohjelman hyväksymistä, ks. K3).

5. Mitä kohtia kiinnostuksenilmaisulomakkeessa pitää olla?

Hakijoiden on voitava ilmoittaa kiinnostuksensa valmistelutukeen suppealla vakiomuotoisella lomakkeella, johon voidaan sisällyttää muun muassa seuraavat kohdat:

- › **nimi ja yhteystiedot**: jo toiminnassa oleva kumppanuus tai paikallinen taho, joka sitoutuu kumppanuuden perustamiseen, mikäli sen hakemus tulee valituksi;
- › selvitys vastuuorganisaation **valmiudesta hallinnoida** julkisia varoja;
- › muilta relevanteilta toimijoilta saadut allekirjoitetut **ilmoitukset tukivalmiudesta**;
- › lyhyt kuvaus potentiaalisen FLAG-ryhmän **paikallisesta toiminta-alueesta**, joka määritellään tarkemmin strategian laadinnan yhteydessä;
- › alustavia ajatuksia **paikallisen strategian** peruselementeistä sekä suunnitellun **kumppanuuden** tärkeimmät osapuolet;
- › **toimintasuunnitelman** luonnos, jossa esitetään valmistelutuella toteutettavat tärkeimmät toimet ja niiden arvioitu aikataulu.

6. Millaisia perusteita valmistelutuen myöntämisessä voidaan käyttää?

Valmistelutukea koskevat päätökset voidaan tehdä yksinkertaisemmin perustein kuin lopullisten strategioiden ja kumppanuuksien valintapäätökset. Valmistelutuen myöntäminen voi perustua perustietoihin ehdotetun alueen soveltuvuudesta ja ehdotetun kumppanuuden toimintavalmiuksista ja edustavuudesta. Tuen myöntämisperusteina voidaan käyttää esimerkiksi yhtä tai useampaa seuraavista:

- › missä määrin strategian toteuttamista varten ehdotettu alue vastaa toimintaohjelman prioriteetteja;
- › vetäjäorganisaation sitoutuminen strategian laadintaan ja kumppanuuden muodostamiseen, mikä osoitetaan allekirjoitetulla aiesopimuksella;
- › vetäjäorganisaation esittämä selvitys valmiuksista hallinnoida julkisia varoja ja paikallisen kehittämistoiminnan alalla hankitusta kokemuksesta;
- › paikallisen yhteisön edustajien ilmoitus kiinnostuksesta kumppanuuden muodostamiseen: kiinnostuksen osoittamiseksi voidaan vaatia allekirjoitetut ilmoitukset kalastusyhteisön merkittävimmiltä edustajilta ja muilta tärkeiltä paikallisilta toimialoilta ja toimijoilta;

- › toteuttamiskelpoisen suunnitelman esittäminen: suunnitelmassa on esitettävä kaavailut toimet ja niiden kustannukset sekä tieto strategian laatijasta; erityistä huomiota on kiinnitettävä toimiin, joilla aiotaan varmistaa, että strategia on lähtöisin ruohonjuuritasolta;
- › valmistelutuen käyttöaikataulu.

7. Miten valmistelutuen saajat valitaan?

Valitessaan hakijat, joille valmistelutukea myönnetään, hallintoviranomaisen on tehtävä päätös seuraavien vaihtoehtojen välillä:

- › **Vakio- vai vaihtuvamääräinen avustus.** Koska useimmat potentiaalisista FLAG-ryhmistä joutuvat käymään läpi saman prosessin, voi olla perusteltua myöntää kaikille hakijoille samansuuruinen avustus. Toinen vaihtoehto on ottaa avustuksen määrässä huomioon alueen koko, suunniteltujen toimintojen laajuus tai hakemuksen saamat arviointipisteet.
- › **Vähimmäistaso tai sijoitus.** Hallintoviranomainen voi päättää myöntää tukea kaikille tietyn vähimmäislaadutason saavuttaneille hakijoille tai se voi asettaa hakemukset niiden saamien arviointipisteiden mukaiseen järjestykseen ja myöntää tukea listan mukaan, kunnes kaikki tukirahat on myönnetty.

Toimittaja: Euroopan komissio, Meri- ja kalastusasioiden pääosasto, pääjohtaja.

Vastuuvapauslauseke: Vaikka meri- ja kalastusasioiden pääosasto vastaakin asiakirjan koko tuotannosta, se ei ole vastuussa asiakirjan sisällöstä eikä takaa tietojen oikeellisuutta.